

DOMOVINA

Štampa vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se ispolnijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gid., pol leta 1 gid. 80 kr., za četrletno 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Tarnati in tožiti nikar!

Zadnji čas smo morali slušati predbacivanja ednega državnega in ednega deželnega poslanca, češ, da se v našem listu čita le preveč jadikovanja in premalo navduševanja. Mi smo sprejeli ta očitavanja s trpko pomilovalnimi čustvi. Odgovoriti hočemo v naslednjem vsem onim, ki rajši slušajo in čitajo samozavestno prorokovanje, idealne polete v nedosežne višine, nego pa prozaično slikanje kaj in kako tlači naše duše brezupna sedanost in še manj zanesljiva bodočnost.

Tarnati in tožiti nikar! Kje je rodoljub, kje pravi slovenski časnikar, ki ne bi stokrat rajši oznanjal svojim rojakom upapolne načrte in mnogo obetajoče cilje, nego britkosti sedaj, britkosti v prihodnosti! Toda takšna pisava, takšno navduševanje bilo bi prisijeno, hlinjeno, ker ne odgovarja dejanskemu stanu. Prva sveta dolžnost vsakega odkritega časnikarja in vsakega narodnega buditelja je pač — resnica.

Resnica je sicer trpka, a potrebna. Kdor je še dandanes med nami, ki misli, da se slovenskemu ljudstvu ne sme razlagati njega obupno stanje v političnih in gospodarskih krivicah, ta smatra slovenski narod za — politične otroke.

Ne slepimo sebe z bliščečimi penami, ne slepimo pa tudi ljudstva, ki mora vendar prej ali slej spoznati, da je zapostavljeno in zapuščeno „od zgoraj“.

Slovenci živimo v politiki realnosti, v borbi za vsakdanji obstanek ter smo možje že toliko krepkih živcev, da nas gledanje še tako krvavih, a žalibog resničnih prizorov ne spravi v omedlevico, kakor kako nervozno salonsko damo.

Pesniki in romanopisci naj slikajo brezskrbno življenje; slovenski politiki pa morajo naravnost braniti naše dvrača ljudstvo svätiga pogleda od realnih dejstev, da se ne skriva nevarnosti liki ptica noj, ko vtakne glavo v pesek.

Res, da samo platonično tarnanje nič ne pomaga, a če vzdigne ljudstvo skupno svoj glas, uslišati se ga bo moralo že zaradi nadležnosti, ako ne iz pravičnega usmiljenja.

Mar je slovenski narod že res na smrtni postelji, ker le takšnemu bolniku se delajo upi, se mu prikriva usodna katastrofa. Zdravnik in sorodniki ga tolažijo z upanjem, dasi vedoma — lažejo. Sicer pa se nam naj pové, kje smo tožili neopravičeno; pové se nam pa tudi naj, s čim naj navdušujemo, na katere pridobitve naj se sklicujemo, ki bi budile v nas ponosno samozavest in upe na srečno bodočnost, ne da bi morali priti v naskrižje z — resničnim položajem.

Ali se mar smemo sklicevati na znatne pridobitve v našem ustavnem zakonodajstvu, odkar pošiljamo svoje zastopnike v Gradec in na Dunaj? Kje se moramo primerjati v tem oziru z drugimi avstrijskimi narodi? Ali naj navdušujemo ljudstvo z deželnim volilnim redom, vsled katerega imamo namesto najmanj 20 svojih poslancev le 8? Ali naj idealno slikamo gnusne prizore v deželni zborniči v Gradcu, kjer se našim zakonito izvoljenim poslancem žvižga, ako hočejo le spregovoriti? Ali naj hvalimo našo deželno vlado, ki nima čuta pravičnosti za nas, ki nam ne dovoli niti edne kmetijske, niti edne strokovne, niti edne meščanske šole, ki pa dovoljuje velike svote — našega denarja za „Stüd mark“, „Schulverein“, „Studentenheim“? Ker

ni najmanjšega upanja, da se nam v tem pogledu v kratkem le količkaj premeni, ali ni potem težavno navduševati narod?

Kakšno spoštovanje uživa naš jezik v uradih, v šolah in v javnosti, to vidi vsak dan tudi naše ljudstvo. Kakšno uradništvu mu vrivajo in kako se isto vede napram slovenskemu ljudstvu, vse to je splošno znano, in naši ljudje bi se nam lepo zahvalili, ko bi vsa ta dejstva skušali olepšati ali celo zamolčati!

Na rodni tleh nas javno pobijajo, naše življenje in imetje je v vedni nevarnosti, ali se naj tukaj javna uredba hvali, ali se naj ljudstvo za tak škandalozni zistem ogreva? Visoki nemški funkcionarji javno povdarjajo, da Slovenci nimamo pravice do obstoja, da smo „manjvredni“ narod, da nas je treba z nemštvom spojiti ali pa tesno podrediti. Mar se naj to ljudstvu prikriva? Kako ga je sploh navdušiti?

Na Dunaju poznajo vsakega obskurnega Prusofila ter ga kličejo v avdijenco, da pove svoje mnenje, kako je — Slovanom pravice prikriti. Slovencev ne poznajo, načelnika našega kluba niti ne pokličejo k poslušanju. Kako se naj taka vlada slika, kako je mogoče ljudstvu vzdigati srce?

Med lastnimi vrstami imamo Iškarjote, ki nas ovajajo pri sovražni vladi, da nas naj potisne v kot, da nimamo na svoji rodni zemlji pravice obstanka, ker je to za nas — „fremdes Gebiet“. Kaj naj hvalimo, kako se naj navdušujemo, to nam povejte!

„Difficile est, satiram non scribere.“ Naše stališče je k večjemu za — „Galgenhumor“. A mi

LISTEK.

Andrej.

Slika. Slovaški načrtala Ljudmila Podjavorinská.
Poslov. Podravski.

Poljski stražnik na zemljišču grofa N. se je danes prebudil nekako pozno. Solnce, po katerem je navadno meril čas, je bilo zakrito z oblaki, torej se ni dalo določiti kako daleč je čas že napredoval, toda Andrej je slutil, da je pozno, ker je navadno bolj zgodaj vstajal. Pravi njegov nočni počitek ni bil odmerjen na odločen čas. Kot stražnik polja, obsejanega z dinjami, na katerem je uprav sedaj ležalo vse polno dozorevajočih buč, katere so tako vabile k sebi dolgoprsteže, kakor tudi štirinogate škodljivce, ne more se on nalik drugim ljudem vleči za stalno k nočnemu počitku, marveč samo za toliko, kalikor mu dopuščajo okoliščine. Saj tatu ničesar bolj ne ugaja, nego nočna tema; ko bi se le nekoliko spozabil ter poležal nekoliko dalje, vtgnil bi biti, sprebudivši se nemalo osupnen, zagledavši, da mu manjkajo najlepše dinje. A kako bi se to strinjalo z njegovim dobrim imenom, po katerem je slovel sedaj kot stražnik, da mu daleč naokrog ni bilo najti para!? Za to si Andrej vsikdar takrat izvoli čas za počitek, kadar se mu ni bati nepoklicanih gostov: navadno spi popoldne, ki se vsakdo skrije vročim

solnčnim žarkom, ali pa proti jutru. Pa tudi takrat spi le na pol, nekje na meji, na golih tleh, samo da ne bi spal predolgo. Zunaj pod milim nebom spi dokaj bolje, nego v kolibi, ki je tako nizka in majhna, da se ne more ugodno obračati v njej. Preprosta, iz ločja spletena streha, pritrjena k tlom na treh kolih, brez okenj in brez vrat — to je njegovo bivališče. Pohišnega orodja tam ni nobenega, marveč samo nekoliko slame na golih tleh, oguljena ter zakrpana halja, ki je služila Andreju za odejo in za obleko, vrč za vodo, ter trinoga ponva — to je bilo vse njegovo imetje, ki se je lahko ponašalo v kolibi. Bivališče je bilo res skromno in revno, toda Andreju je zadoščevalo in kadar je prišla jesen, njegova sovražnica, ki ga je prisilila preseliti se v graščino, pa se je skoro vsakokrat z jokom ločil od svoje kolibe, od svojega kraljestva.

Zares, on gospodari tukaj kot nekak mali kralj, nad najlepšim kosom grofovega polja. Precej spomladi, ko se staja sneg pod solnčnimi žarki, odide on tjakaj, da je navzoč pri oranju, na to zasadi sam dinjevo seme ter se ne vrne več na svoje zimovišče, predno ne nastopi pozna jesen. Tu okopava, pleje, zaliva in straži sebi zaupane rastline; njim posvečuje vso svojo pozornost, vso svojo zmožnost, duševno in telesno — vse svoje življenje. Kot mali fantin je dospel tjakaj in dasiravno je od tega časa preteklo že štirinajst let, vendar mu niti v glavo ne pride

zameniti svoj, ne baš najzabavnejši posel z drugim. Bolje bi se mu itak ne godilo, ko bi tudi takoj postal veliki hlapec; tu ima ugledno stanovanje, tu sem mu prinesó vsak drugi dan iz poselske kuhinje jed in kruh za dva dni, a kadar začnejo dinje zoreti, se on več ne boji gladu. Pa tudi za obleko mu ni treba beliti si glave; grofov vrtnar, njegov gospodar, daruje mu semtertje kako obnošeno suknjo in haljo v dovolj dobrem stanu, ki mu še služi na leta. A uprav glede obleke je Andrej zadovoljen in skromen do skrajnosti.

Zlezel je iz kolibe, drgnil si oči z rokavom ter se zagledal naokrog. Obširno polje se razprostira naokrog kot nekaka zelena prepona, semtertje z žoltimi cvetkami pretkana. Izmed listja kuka tu pa tam na površje kaka že dozorevajoča buča, katere uprav v tem letu nepričakovano plenjajo. Zemlja je črna, peščena, toda pri skrbnem Andrejevem oskrbovanju je pridelek bogat, kar ne služi v ponos samo Andreju, marveč tudi njegovemu gospodarju, vrtnarju grofa N. Ta zavest, da se je delo posrečilo, je končno tudi edino, dobro zasluženno plačilo za osamelo, puščavniško Andrejevo življenje; polje je oddaljeno skoro za uro hoda od najbližje vasi, a za dobro pol ure od graščine. Rudeče pobarvana streha graščine, s štirimi šibkimi stolpiči, kukajoča izmed topolov in jelk ter dalje še druge strehe gospodarskih poslopij, to je vse,

hočemo biti v resnih časih tudi resni, in resno naj gleda pred sé slovensko ljudstvo!

Politično časnikarstvo se ne sme nikjer natezati po kopitu posameznikov, temveč isto naj gleda, sodi in obsodi, ne oziraje se na vsakojake skelino, ki jih mora včasih prizadati.

V Gorici deluje zaslužen slovenski politik, ki je takorekoč uvedel v ednem desetletju narodno zavest, da so Slovenci začeli spoznavati nakane nasprotnih pijavk. V zahvalo mu sedaj najnovejša stranka predbaciva, da je Slovence — fanatiziral, da je „razrušil“ lepo — „slogo“, ki je dotlej vladala med Slovenci in Lahi. Kdo se ne smeje? Baš tako gorostano pa je tudi očitane napram nam, da smo črnogledi, da preveč jadikujemo.

Mi hočemo biti prvi, bi bomo slovenskemu ljudstvu oznanjevali z zanosom in radostjo boljše čase, naše pridobitve.

Poprej pa je seveda treba, da iste imamo, ali so nam vsaj zajamčene. Dokler pa tvorijo pozitivne pridobitve naših poslancev le posamezni — dvojezični poštni pečati, a še ti so bele vrane, za katere pa smo pisali in budili nad celo leto neprenehoma, dotlej nam se naj ne šteje v greh, če moramo tožiti in tarnati.

Kako bo z bodočo vlado?

Novo uradniško ministerstvo je nastopilo zeló bojevito, a samozavest mu že sedaj pada. Grof Clary se je lahko prepričal, da se z večino prebivalstva ni smeti igrati. Prvo netaktnost je storil, ker se je v začetku pogajal le s par klubi nemških obstrukcionistov ter s preziranjem užalil Slovence in desnico sploh.

Nemške stranke je bilo seveda lahko pridobiti za svoje načrte, ker so Nemci vedeli, da ima najboljšo voljo njim obljubiti vse nenasitne želje. Neprijetno mu je seveda, da imajo tudi Slovani ključ do državnih blagajn. In govorila je desnica, odgovorila mu tako odločno, da mu je sapa zastala.

Dne 6. t. m. je imel izvrševalni odbor desnice svojo sejo na Dunaju. Soglasno so sklenili resolucijo:

„Stranke desnice tudi nadalje ostanejo v zvezi ter imajo namen, svoj skupni program izvesti do izvršitve. Delovale bodo posebno na to, da se jezikovni prepir stalno odstrani na podlagi ustavno zagotovljene enakopravnosti vseh avstrijskih narodov ter da se osnuje vlada, ki bo ustrezala parlamentarni večini. Gledé novega jezikovnega zakona, ki se mora izdati po odpravi sedanjih jezikovnih naredeb za Češko in Moravsko, je bil sprejet predlog poslancev Povšeta in Ferjančiča, da se mora skleniti ta zakon za celo državo.

Tudi konzervativni veleposestniki iz Češke so imeli svojo sejo, na kateri so sklenili resolucijo z zahtevami: 1. Solidarnost z desnico. 2. So-

lidarnost s Čehi za izvedenje popolne ravnopravnosti. 3. Protest proti nameravanemu razveljavanju jezikovnih naredeb. 4. Vlada se naj izroči parlamentarnemu ministerstvu desnice, ker le tako ministerstvo zamore poravnati nastale razmere in le tako ministerstvo bi bilo zasloba državne avtoritete.“

Končno je sklenila tudi nemška katoliška ljudska stranka svojo solidarnost z večino ter zahteva: 1. „Obstoj sedanje večine. 2. Dovolitev vseh državnih potreb. 3. Ozir na pravične zahteve manjšine in pospešitev narodnostne sprave.“

Zadnja zahteva je seveda izrečena le v prilog nemštvu, kakršno živi v manjšini na Kranjskem, Češkem in Moravskem.

Kakor kažejo vsi ti sklepi najmočnejših in najvplivnejših parlamentarnih strank, je z novim ministerstvom in z najnovejšim poskusom, vlada dati zoper Slovence, pošteno zavoženo. Da pa si drzne grof Clary vkljub temu postopati tako očitno za nemške obstrukcioniste ter žaliti Slovence, vse to je najboljše znamenje, da on s svojim ministerstvom vred nima parlamentarnega pojma o taktiki in dostojnosti.

Nemška nenasitnost res ne pozna mej! Ni jim dovolj, da imajo pristno svoje ministerstvo, sedaj hočejo imeti tudi svoje predsedništvo v zbornici. Najhujši zagovornik tega novega nasilstva je ministerski predsednik sam. Ta je v razgovoru z jugoslovanskimi poslanci odločno povdarjal, da ne kaže voliti dr. Fuchsa, predsednikom, ker je sodeloval pri krotanju nemških razgrajčev s policijo; pa tudi dr. Ferjančič, da ne more biti I. podpredsednik zaradi njegovega „žaljivega“ govora pri sprejemu Čehov na Bledu. Ko bi bil dr. Ferjančič tačas rekel, da je Celje za Slovence — „fremdes Gebiet“, potem bi bil seveda dostojen za to častno mesto. Morda pa hoče odlikovati s tem dostojanstvom grof Clary ono zloglasno izdajico, ki je omenjene „krilate“ besede poslal na Dunaj? Pri nemški vladi, ki ima tako meglene pojme o zaslugah in dostojnosti je tudi to mogoče. Baš kar se dostojnosti tiče, naj bi Nemci lepo molčali, da se zopet in zopet ne osmešijo. Tako pišejo nemški obstrukcionisti listi, da „sploh že politična dostojnost zahteva, da se prepusti tako znatni — manjšini, kakor so nemški klubi, mesto prvega podpredsednika v parlamentu.“ Ali slišite lisjake, kako zavijajo tam, ker nimajo moči. Kako drugače sodijo o „politični dostojnosti“ tam, kjer so v večini!

Dasi so sedaj časi za Slovence v Avstriji resni in kritični, ni se nam bati odkritega boja, dokler ostane solidarnost dejanska, kakršna se je baš sklenila. Ne smemo pa se zanašati brezpogojno na našo premoč, kajti z zvijačo in lakavostjo je že često porazil maloštevilen sovražnik močnega nasprotnika.

njegova mladost. Veselja ni doživel nobenega; vsa njegova tolažba tiči v tem, da vidi, kako z njegovo pomočjo zraste tu iz zemlje rastlina, kako se iz popka razvije žolti, kelihu podobni cvet, a iz njega male dinjice, ki rastejo vedno bolj in bolj, da zrastejo v debele buče. Potem pa pridejo trgovci z vozmi in nožmi, ki med delom veselo prepevajo ter nekoliko dnij dramijo tišino, v kateri igra on tako važno vlogo.

„Že zoré“ . . . si misli ter obstane pri neki dobro razviti buči, zadovoljno se smehljajoč. Z zadovoljen se ozira po krasnih dinjah, ki ležé, kakor bi jih nalašč položil tu med listjem, edna, dve do pet na enem korenu. Na vsaki znamenje; po stari navadi je vsaka naznačena s številko, vdolbeno v nežno skorjo. Andrej sicer ne zna šteti posebno visoko, toda on pozna vsako dinjo posebej in celo po temi bi našel številko; ko bi se tatu na posebni način posrečilo katero zmakniti, pa bi njegovo izurjeno oko spoznalo na prvi pogled.

Na svojem sprehodu Andrej nakrat obstane; na nasprotni strani od polja, obsajenega s koruzo, začuje nekak sumljiv šum. In res med listjem zapazi nekaj belega, sključenega do zemlje, a to uprav tam, kjer se nahajajo najbolj zrele dinje, ki imajo danes ali jutri priti na grofovo mizo! Andreju nakrat zarudi lice od jeze in njegova roka krčevito stisne debelo palico, pripravljeno udariti brez usmiljenja, brez obzira in

Celjske novice.

(Imenovanje.) G. J. Reisner, je imenovan suplentom na celjski dvojezični gimnaziji.

(Čudna prostost!) Celjsko c. kr. državno pravdnštvo je obtožilo občinski odbor celjske okolice ter okrajni zastop celjski, zaradi resolucij, v katerih se zahteva podržavljenje celjske policije. Mi se temu najnovejšemu postopanju ne čudimo, ker poznamo kakšne razmere vladajo pri tukajšnjem c. kr. državnem pravdnštvu, a čuditi se moramo, če se temu ne bodo čudili naši poslanci. Tudi naš list je bil zadnjič zaplenjen, ker smo ponatisnili resolucijo gledé podržavljenja celjske policije, kakršna se je sprejela na javnem shodu na Ponikvi. Ko bi smeli v tej zadevi vsaj nekoliko tega povedati, kar se govori in dokaže dan na dan pri tukajšnjem okrajnem in okrožnem sodišču, pa bi vedel svet dovolj o afrikanških razmerah v Celju. Toda tega ne smemo, ker nas sicer zapleni isto c. kr. državno pravdnštvo. Upamo pa, da se bo našel slovenski poslanec, ki bo v državnem zboru vse to povedal in še mnogo jasnejše, kar mi nismo smeli pisati. Potem pa se oglasimo zopet!

(Bratom „Sokolom“!) Meseca oktobra se prično zopet posebne telovadne ure starejših „Sokolov“. Odbor „Celjskega Sokola“ pozivlja brate, ki se hočejo udeleževati telovadbe, da pridejo v petek ob 6. uri zvečer v društveno telovadnico v okoliški ljudski šoli na pomenek radi določitve telovadnih dni in ur. — Pa tudi do teh, ki še niso člani našega društva se obracamo z vljudnim vabilom na ta sestanek in pozivom, da vstopijo v naše sokolske vrste in se vadijo, krepé in svežé z nami vred. Telovadba je potrebna zdravju, posebno pa še pri onih, ki se v svojem poklicu ne gibljejo dovolj, a tudi delavec, obrtnik naj se ne odteguje vsestranskemu kretanju v telovadnici. Prihodnje leto obhajal bo „Celjski Sokol“ svojo desetletnico. Položiti je zavezan račun svojega desetletnega delovanja pred vsem slovenskim svetom. To pa zamore v svojo zadovoljnost tedaj, če nastopi z lepim številom izurjenih telovadcev, ki s sistematično razvrščenimi vajami pokažejo javno namen in vpliv sokolske telovadbe. Pristopajte k našemu društvu ter se urite z nami! „Sokol“.

(Porotno sodišče v Celju) bo imelo pri letošnjem četrtem svojem zasedanju: predsednik deželnosodni svetnik Lovrenc Ulčar, namestniki pa dež. sodni svetniki: Jos. Reitter, Stefan Katziantschitz in Ludevik Perko.

(Bicikliški klub celjskega „Sokola“) se je udeležil pretečeno nedeljo IV. velike narodne dirke v Ljubljani ter so dospeli na štart pri točki celjskega kluba: 1. Deteček Pavel, 2. Meglič Mirko in 3. Kranjc Josip.

kar Andrej vidi „od sveta“, živeč tu na polju kakor na nekakem otoku. Cesta se sicer vije tu mimu, toda drži samo na polje in kadar ni na polju dela, pa se le poredkoma prikaže kmet z naprego, ali zabloudi semkaj kaka stara ženska za rastlinami ali iz radovednosti.

Andrej si ogrne čez pleča haljo, pritrdi jo z jermeni, vzame v roke ogromno, zakrivljeno palico ter se napoti na svoj navadni sprehod po polju. Koraka resno, kakor zavedajoč se svoje važnosti, neprestano se ozirajoč na desno in na levo, če mar ne naleti kje na sled nepoklica nega gosta. Halja, katero pri takem sprehodu ne odloži niti v najhujši vročini, se mu guga na plečih ter se pri vsakem koraku nagiblje na jedno stran. Andrej namreč nekoliko šepa z levo nogo, katera hiba ga sicer ne ovira, radi katere pa vendar izgleda dokaj bedno. To bedo razodeva zlasti še njegovo shujšano lice z močno vén molečimi ličnimi kostmi, ki je že sedaj dokaj raskavo. Andrej ima sedaj komaj devetnajst let, toda na prvi pogled bi mu jih prisodil človek še enkrat toliko. . . Dá, on izgleda dokaj starši, nego je v resnici. Nemara je to zakrivila ne prestana samota, delo in pomanjkanje. . . Drugi živé v teh letih dokaj brezskrbnejše. Nekateri uživajo v teh letih še ono blaženo, poetično dobo prehoda iz fantovskih v mladeniška leta. Andrejeva otročja leta bila so zaglušena z delom, pomanjkanjem in stradanjem, kakor sploh vsa

prevdarka. Zamolkel pok strte dinje ga pouči, kakšen tat je to. „Nú, le počakaj!“ zamomlja, škodoželjno se nasmehljajoč. Previdno krene po brazdi naokrog, noseč v srcu sovražen namen. Že se je dalo razločno slišati, kako se tat gosti z dinjo. . . Andrej dvigne palico ter jo s krepko, izurjeno roko zaluča naravnost v nad dinjo sključenega škodljivca. . . Po polju se jame razlegati glasno cviljenje, spremljen z Andrejevem hohotanjem in velik bel dunče (prasec) beži naravnost proti graščini, še neprestano bolešno stokajoč in skakajoč po treh nogah.

„Ehe, že šepa!“ smeji se Andrej, šepajoč sam na mesto, kamor je bila palica priletela. Edna izmed najlepših grških dinj leži zdrobljena med listjem; duhteča njena notranjost razvija naokrog svojo vonjavo. „Požrešna žival!“ zamomlja Andrej, skrbno pobirajoč ostanke grešne gostije, hoteč jih sam slastno pojesti. Da priznamo resnico, še povemo, da se on premočno ne jezi nad takšno škodo; vzeti za se katero izmed prvih, najboljših dinj, tega mu ne dopusti vest; tako pa dobi vse te ostanke on na hvalo teh štirinogatih škodljivcev. Pa tudi za tak slučaj vlada v kolibi posebni običaj, ves nizki krov je poln zarez — to je Andrejev „roš“ (rovaš), na katerem si zaznamuje propadle dinje.

Tudi to si važno zaznamuje. Potem izvleče izpod krova mavho, vzame iz nje kos črnega suhega kruha ter vsedši se pred kolibo, jame

(Celjski policaj J. Kunst je bil obsojen) pri tukajšnjem okrajnem sodišču na tri dni zapora, ker je pri pohodu Čehov gospodično Rozo Žimniak suval in z besedami razžalil.

(Samomor vojaka-novinca.) V tukajšnji vojašnici je skočil zvečer 8. t. m. novinec J. Ljubšina, doma od Sv. Petra pod Sv. gorami, s tretjega nadstropja ter se na tlaku ubil. Živel je še edno uro. Samomor je učinil vsled domotožja in zdvojenosti.

(Županov sin — obsojen.) Nadepolni sin ček celjskega župana Stigerja, je bil te dni obsojen v globo 30 gld. ozir. šest dni zapora, ker je svoječasnno na pobalinski način izganjal gospo in gospici Baševe iz mestnega šetališča. Pobič si namreč domišlja, da sme počenjati, kar se mu zljubi, ker je — županov sin. „Kakšen les, takšen klin, kakšen oče, takšen sin.“

(Dr. Žurbijev modni žurnal za slovenske dame) bo baje kmalu izišel v njegovi zalogi. Pri obsodbi Stigerjevega „pobčeka“ je dr. Žurbij povedal, da je bila jeza obsojenega popolnoma umljiva, kajti slovenske gospice Žimniakove so ves dan Nemce izzivale s tem, da so nosile ob prihodu Čehov v Celje belo obleko z modrimi pasovi, a v roki pa — rudeče solnčnike. A kako vpliva rudeča barva, najsibo Sokolova srajca ali pa damski solnčnik na germanske purane, to da bi morale slovenske dame vendar vedeti. Da tedaj prihrani drugim Nemcem enake neprijetne globe, založiti hoče baje dr. Žurbij v kompaniji županom najnovejše navodilo, kako se je slovenskim damam v Celju oblačiti, da ne popade zopet kakšnega Grmančeka — steklina ali božjast.

(Velik Grman — Žagar obsojen) Tukajšno okraj. sodišče je obsodilo celjskega krtačarja Žagarja (Sager!) v osemdnevni strogi zapor, ker je na dan češkega sestanka v Celju z nevarno grožnjo zaprl sodniku dr. Fr. Krančiču pot na javni ulici. Pred sodnikom je seveda junaško tajil, se rotil in prisegal, da tožitelja še nikdar videl ni! To je že znana nemška — „erbärmliche Feigheit“!

(„Ein Schnitt ins eigene Fleisch“) imenuje tukajšnji nemški listič to, da je kupil v Konjicah Kummerjevo hišo g. prof. Janežič. Vsled te pridobitve je namreč prvi volilni razred v trgu zamčen Slovincem. Mi popolnoma umemo velikansko nemško žalost, toda tolažijo se naj, da bodo še čestokrat si rezali v lastno meso, dokler ne izkrvavijo, kajti naša dedna domovina ni za to, da bi se po njej repenčil Nemeč ter zapovedoval domačinu — Slovincu. Kolo se bo moral prej ali slej zavrteti!

(Zavratni tolovaji!) Dostojnemu človeku manjka izrazov, da bi označil s pravo besedo to, kar počenjajo pohabljeni poturice v nasprotnih listih. In kakšno junaštvo imajo te blatne

kreature! Učitelja Gostinčarja imenujejo „Mordbuben“, „Strolch“ in kar ima kulturni nemški jezik takih slikovitih izrazov. (So jih pač Nemci že od nekdanj dan na dan med seboj potrebovali, sicer bi si jih ne bili zmislili!) Ali pa veste, zakaj si upajo javno napasti čast slovenskega moža? G. Gostinčar je žalibog razun prestanih muk še vedno v sodnijski preiskavi ter se bode morala še le pred porotniki oprati njegova čast ter potrditi, sme li napadeni potnik braniti svoje življenje zoper tropo besnih tolovajev. Dokler pa se to ne zgodi, ne more za tako nesramno obrekovanje niti tožiti podle obrekovalce. Porotne obravnave se bodo pa še le-koncem leta vršile, a žaljenje časti zastari v šestih tednih. Vidite, zato imajo nemške hijene odprto žrelo v svojo žrtev. Fej nad tako nemško kulturo!

(Ko bi imela koza dolg rep!) Nemški junaki se hudo boje, da pride pri glavni obravnavi zoper one Slovence, ki so si morali z orožjem braniti življenje, marsikaj umazanega na dan. Zato pa bi radi, ko bi se završila zadeva pri katerem tujem sodišču, n. pr. v nemškem Ljubnu, odkoder so dobivali Celjani po napadih — čestitke k zmagi ter pozive, naj boj zoper Slovence nadaljujejo. To bi bil prijeten grižljaj za spodnje — in gornještajarske „todne“.

Otvoritev Hausenbichlerjeve kočice na Mrzlici.

Sestanek, katerega so si dali Savinčani in Posavčani dne 28. m. m. o priliki otvoritve Hausenbichlerjeve kočice na „Savinskem Triglavu“, obnesel se je kaj sijajno. Udeležba je bila mnogobrojna, sosebno od južnega vznožja Mrzlice. Primeroma najslabše so se te slavnosti udeležili Žalčani in tako svetu pokazali, kako visoko časte rajnega gosp. Hausenbichlerja. Pa nič ne dé — smo tudi brez njih opravili! . . . Šteli smo 260 vdeležencev — bilo jih je pa gotovo 300. Tolike množice naša Mrzlica sigurno še ni videla! Iz Gradca je prihitel g. profesor Frischauf, iz Ljubljane g. prof. Borštnik in gđ. hčerka ter g. M. Verovšek, kot zastopnik osrednjega odbora slov. planin. društva, iz Gornegagrada g. Kocbek, načelnik sav. podr. Slov. planin. društva, iz Celja g. dr. Dečko itd. Zastopani so bili pa še sledeči kraji: Žalec, Petrovče, Drešinjavas, Gotovlje, Št. Peter, Št. Pavel, Gornjigrad, Trbovlje, Hrastnik, Dol, Rečica, Griže, Celje, Ptuj itd. Vrli grižki župan in gostilničar, g. Naprudnik, preskrbel nas je z imenitno kapljico rujnega vinca.

Kočica in križ bila sta okinčana; pred križem je stal velikanski maj s slovensko zastavo. Vrh Mrzlice pa so možnarji pokali, da se je kar vse treslo. Vreme je bilo krasno. Pogled na toliko, okoli kočice zbrane množice je bil jako slikovit.

Ob pol 12. uri je blagoslovil č. g. kapelan Medvešek iz Griž križ in kočico. Združeni žalski in gotoveljski pevci zapojejo potem pesem: „Lepa naša domovina“.

V imena izvrševalnega odbora za zgradbo „H. kočice“ je govoril njegov načelnik blizu tako-le:

„Slavna gospoda!

Dragi mi gostje od blizu in daleko!

V imenu izvrševalnega odbora, kateri se je meseca majnika t. l. iz udov „Slov. pl. društva“ v Žalcu v ta namen sestavil, da postavi na Mrzlici Hausenbichlerjevo kočico, v imenu tega odbora usojam si vse došle častilce rajnega Hausenbichlerja, vse prijatelje naših krasnih gorā prav prisrčno pozdraviti ter vzkliknem iz dna svojega srca: Dobro došli na „Savinskem Triglavu!“ V posebno čast si pa štejem, da imam priliko pozdraviti tu tudi odkritelja Savinskih planin, pospešitelja slovenske turistikke, častnega člana slov. planinskega društva gospoda profesorja Frischaufa iz Gradca. On je sicer Nemeč — pristen Nemeč — a Nemeč, kateri tudi svojega slovenskega soseda spoštuje. Slava mu! (Navduseni „živio“-klici).

Misel, tu na Mrzlici postaviti planinsko zavetišče, ni nova. Že takrat, ko se je ustanovilo slov. planin. društvo in so se zgradile nekatere kočice po slovenskih planinah, že takrat se je sprožila misel na to kočico, katero vidite sedaj tu pred seboj zgotovljeno. A misel je ostala le misel in se ni uresničila. Ko sva pa bila minolo leto z gospodom Kačem tu na Mrzlici, sklenila sva, da hočeva delovati na to, da se bode tu postavila planinska kočica popotnikom v zavetišče, gospodu Hausenbichlerju pa v trajen spomin. V izvrševalni odbor stopila sta še gg. Roblek in Širca.

Ta odbor je takoj začel nabirati prostovoljne prispevke, kateri pa so le po malem dohajali. Koča bode stala z notranjo opravilo in s posekanjem za razgled potrebne gošče nad 600 gld. A dosedaj nabrali smo komaj nekoliko nad polovico te vsote; treba bode torej, da pri rodoljubih slovenskih še enkrat nekoliko potrskamo. Osrednji odbor slov. planin. društva in posojilnica žalska obljubila sta nam za prihodno leto podpore po 50 gld.

Hausenbichlerjeva kočica se je pred vsem v to svrhu postavila, da povzdigne slovensko turistikko. Z visokih hribov nam je prilika dana gledati in občudovati lepoto in krasoto mile naše — hudo zatirane domovine. Kdor pa se prepriča in uveri, da je naša domovina v resnici lepa, ta se je tudi z vso močjo oklene — ta jo ljubi iz dna svojega srca — ta je pripravljen za njo živeti in umreti. Slovenska turistikka pospešuje torej pravo domoljubje, ona širi in utrjuje v nas toliko potrebno narodno zavest. Turistika sploh

zajutrkovati. Z resnim licem in z veliko pozornostjo si reže kos za kosom od dinje ter jih pojedajo s kruhom. Včasih ima samo suh kruh, včasih pa, kadar prezgodaj poje prinešeno, „porcijo“ prvi dan, glada je do drugega poldneva. To so kaj slabi dnevi zanj, ki pa se kaj čisto ponavljajo. Andrej rad mnogo je, toliko, kolikor le ima. Jed je edini užitek, katerega pozna, in radi katere se mu izplača služba. Predvčerajšnjem prinesla mu je Mara, služabnica iz graščine, ne navadno veliko „porcijo“, sicer bi mu danes zajutrak ne bil tako obilen. . . Za njegov zdrav, neprestano zahtevajoč želodec, ni bilo tega sicer veliko, toda zadostovalo je, da bo vzdržal do poldneva.

Mirno se je vlegel na razprostrto haljo ter zrl v daljavo. Solnce je završilo že polovico svoje predpoldanske poti, ni ga bilo sicer videti, ker je bilo zakrito z jasno sivimi oblaki, toda za to je vroče, kakor v jasnem poletnem dnevu. Že dve noči zaporedoma je razgrajala v okolici nevihta, toda čez dan se je zjasnilo. Po slednja noč je bila mirna, vendar pa se je proti jutru vse nebo prevleklo z jednoličnimi oblaki. Prijetna toplota se je razgrinjala po Andrejevem telesu; dá, skoro vroče mu je, ležečemu tukaj nepremično; toda on je isto tako utrjen proti vročini, kakor proti hladnim, mrzlim nočem. Njegova lastna ugodnost je ostajala vedno zadi, samo, da jo služilo to v prospeh njemu zaupa

negi pridelka. Na se ni mislil; nikogar ni bilo, ki bi njega ščedil, ali za kogar bi on ščedil sam sebe. . .

Nalik necepljeni hruški, ki zraste na polju brez oskrbovanja in brez postrežbe, izrastel je Andrej v neprestanem pomanjkanju in v groznem trpljenju prezirane revščine. Njegova mladost je bila polna rev. teh ubogih, stokratno pomilovanja vrednih bitij, katere se rodé, da po nedolžnem postanejo predmet preziranju in stoterih spotikanj, katere pogostoma ne najdejo ni toliko sočutja in pozornosti, kolikor je najde vsako najdeno ščene. Od nikogar ne zaželjen, prikazal se je nekega jutra v prazni poselski sobi ter se z jokom oglašal k življenju. Ni ga sprejel topel poljub materin, niti veseli smeh očetov: njegova mati, grajska služabnica, je zrla skoraj s sovraštvom na tega drobnega pohabljenca, zvijajočega se na rjuhi iz debele bele tkanine. Bil je majhen in slaboten in zdelo se je, da ne doživi večera; toda navzlic neljubeznivemu sprejemu je vendar životaril dalje. Temni, vlažni kot poselske sobe je bil kaj neugoden prostor za slabo, bolno dete, toda mali Andrej je vendar živel in rastel kako tako. Čez tri leta se je njegova usoda za toliko zboljšala, da se je že sam mogel skobacati čez prag poselske sobe. Tako je večkrat ušel pozornosti grajske družine, katera se je polagoma navadila na tega nepotrebne člana. Pogostoma je pre-

sedel po cele ure nekje v kotu ali pod steno] zmerom umazan, v oguljeni, kratki srajčici, sključen, tanjke, ozebljene noge pod seboj držeč ter zveč skorjico črnega kruha, ali ves poldan glodajoč kako kurjo glavo, katero mu je sočutna kuharica vrgla iz gosposke kuhinje. Nū, to je bilo še življenje, ki se je dalo še prenašati, v primeri z življenjem, katero je začel, ko mu je nakrat umrla mati in je on nakrat ostal sam v prazni poselski sobi. . . Niso mu sicer pustili umreti, toda reven, komaj petleten fantin, se je potikal kakor slab denar; vsakemu je delal napotje, vsi so ga odrivali. Nekega dné je nekdo izmed družine zapazil, da je kot, v katerem je tičal Andrej, že dalje časa prazen; jeli so povpraševati po njem in sedaj se je zvedelo, da Andreja že tri dni nihče ni videl v graščini. Kam je preminil, ni vedel nihče, a po kratkem iskanju so tudi nehali iskati ga. Pozneje se je zvedelo, da je zašel na polje in da ga je grajski pastir, „stric Nemeč“, kakor so ga splošno imenovali, pridržal pri sebi. Andrej se je izselil iz poselske sobe, da bi se vrnil tjakaj na zimo s stricem in to se je potem vršilo leto za letom, kakor hitro se je pašnik pokrila s snegom. To pa je bil tudi srečen prevrat v njegovem življenju, na kolikor je sploh pojem sreče mogoče združiti z daljšo Andrejevo usodo. . .

(Dalje prih.)

pa se mora uvaževati tudi od praktičnega stališča. Hribovci so vedno bolj zdravi nego poljanci; malokedaj je slišati, da razsaja po planinah kaka kužna bolezen. „Na svobodni gori ni zemskih nadlog!“ pravi nepozabljivi M. Vilhar.

Ta kočja se je krstila po nedomestljivem, rajnem očetu Savinske doline, gospodu Janezu Hausenbichlerju. Postavili smo mu ta skromni spomenik tu v visočini, da bodo tudi naši nasledniki vedeli, da smo v njem častili iskrenega domoljuba, jeklenega in značajnega moža, ljubeznivega voditelja in očeta Slovencev v Savinski dolini. (Gromoviti „živio“ in „nazdar“-klici)

V imenu izvrševalnega odbora štejem si v prijetno dolžnost, zahvaliti iz celega srca vse one, kateri so pripomogli k zgradbi tega planinskega zavetišča. V prvi vrsti zahvalim velečastitega gospoda kaplana Medveščeka iz Griž, kateri je križ in kočjo blagoslovil. („živio!“) Zahvaliti moram slavni osredni odbor slov. plan. društva ter žalsko posojilnico, za obljubljeni prispevek po 50 gld. Nadalje zahvalim g. Kocbeka — nadučitelja in predsednika Sav. podružnice slov. plan. društva ter častnega člana tega društva, kateri nam je pri zgradbi radovoljno pomagal s svojimi priznani izkušenimi nasveti pri stavbah planin. koč. („živio!“) Iskreno zahvalo moram izreči gospodu Ivanu Kaču, obč. tajniku, ljudskemu organizatorju ter vnetemu pospešitelju zgradbe te kočje — za darovani prelepi križ pred kočjo, kateri stane nad 40 gld. („živio!“) Zahvaliti moram nadalje združene žalske gotoveljske pevce za mično petje pri da našnji slavnosti.

Posebno pa moram zahvaliti g. predsednika tega zbora, g. V. Wabiča in g. pevovodjo, g. učitelja Vrečer-ja iz Št. Petra v Savinski dolini. („živio!“) Po izreku gg. zastopnikov osrednega odbora prof. Frischaufa in Kocbeka je naša kočja tudi prav dobro zgradena; pristrčna zahvala gre torej tudi tesarskemu mojstu, g. Andreju Kačniku in njegovim marljivim sotrudnikom. Zahvaliti moram nadalje vse one, kateri so k zgradbi te idilične kočje pripomogli z denarnimi prispevki. (Navaja imena darovalcev po visokosti zneskov, kakor jih je „Domovina“ že svoječasno objavila.) Končno moram zahvaliti vse one, kateri so se danes tu sem na vrh Mrzlice potrudili ter tako pripomogli k toliko sijajni otvoritvi „H. k.“ Iz celega srca me pa veseli, da so nas danes v tolikem številu počastile brhke slovenske gospe in gospodične. Živelo zavedno slovensko ženstvo! (Burni „živio“-klici.)

V imenu izvrševalnega odbora si torej usojam Hausenbichlerjevo kočjo oficijelno otvoriti ter vljudno prosim, da jo osredni odbor slov. plan. društva v svojo last prevzeta blagovoli!

V imenu osrednjega odbora govoril je gosp. M. Verovšek iz Ljubljane, v imenu Savinske podružnice pa gosp. Kocbek iz Gornjegograda. Oba sta izrekla svojo veliko radost nad to kočjo ter izvrševalni odbor pristrčno zahvalila za njegov trud in prizadevanje.

G. prof. Frischauf iz Gradca zahvalil je na to za posebni, njemu izrečeni pozdrav ter je predlagal, da se presvitlemu cesarju pošlje brzo javnim potom udanostna izjava — kar se je z navdušenjem sprejelo. G. pravnik Dimnik ter v. č. g. O. Alfons Svet, gvardijan in župnik iz Ptujju sta govorila še o slovenski turistiki v občje ter navzoče navduševala za njo. Z ozirom na precejšnji pomanjkljaj pri zgradbi „H. k.“ uprizoril je v. č. g. župnik Svet malo beračenje pri p. n. gostih, katero je vrglo okroglih 41 gld.

G. Magolič iz Celja je prihitel s svojim fotografičnim aparatom na hrbtu vrh Mrzlice ter napravil nekaj prav imenitnih fotografičnih skupin.

Prosta zabava, katera je sledila oficijelnemu delu, se je prav živahno razvila.

Ob 4. uri popoldne pa smo podali Savinčani vrlim Posavčanom roko v slovo z obljubo, da se od sedaj vsako leto vsaj edenkrat snidemo vrh „Savinskega Triglava!“

Na svidenje torej! Jože Podkoritnik.

Spodnje-štajarske novice.

(Duhovniške premembe.) V pokoj je stopil č. g. dekan v Vuzenici Tomaž Mraz, vsled tega je postal dekanijski upravitelj v Vuzenici rib-

niški župnik, č. g. Fran Hrastelj, a župnijski upravitelj pa domači kapelan č. g. I. Ivanc. Nadalje je upokojen župnik v Bučah, č. g. Andrej Fekonja. Župnijski upravitelj v Bučah je postal ondotni duhovni pomočnik č. g. Ferdo Ciuha. — Č. g. Jos. M. Kržišnik, kapelan na Teharju, je dobil polletni dopust, da dovrši svoje filozofične študije. Č. g. Avg. Stegenšek, kapelan v Selnici na Dravi, je sprejet v duhovniški kolegij „Campo santo“ v Rimu. Premeščeni so č. g. kapelani: Iv. Jurko iz Slivnice pri Celju na Sladkogoro, Anton Miklič od Sv. Vida pri Šmarju v Makole, Jakob Palir od Sv. Eme v Selnico in Friderik Volčič iz Sladkegore na Teharje. — V začasni pokoj zaradi bolezni je stopil č. g. Ivan Šanta, kaplan v Makolah.

(Promocija.) Na graškem vseučilišču je bil promoviran dne 8. t. m. doktorjem vsega zdravilstva g. Pavel Krcal.

(Zakon o regulaciji učiteljskih plač na Štajarskem) je potrjen.

(Potrjeni zakoni.) Zakonski načrt štaj. dež. zbora glede iztirjanja dolgov pri občinah in okraj. zastopih kakor tudi razpisanje občinskih in okrajnih doklad po dež. odboru je dobil najvišje potrjenje.

(Pri dirki v Žalcu) dne 24. m. m. bili so odlikovani sledeči konjerejci: I. Pričetna dirka, Simon Klančnik iz Prekopa 100 kron; Ignac Pajman iz Škofjevsi 60 kron; Martin Premšak iz Škofjevsi 50 kron; Jean Fridrich iz Liboj 30 kron. II. Plemenska dirka: Simon Klančnik iz Prekopa 140 kron; Ignac Pajman iz Škofjevsi 100 kron; Jean Fridrich iz Liboj 50 kron; Karl Švab iz Št. Pavla 30 kron. III. Glavna dirka: Franc Vollgruber iz Celja 200 kron; Franc Novak v Brezulah 100 kron; Anton Bežan iz Ljutomera 60 kron.

(Vabilo) k društveni zabavi, katero priredi „Bralno društvo v Št. Pavlu v Sav. dol.“ dne 15. oktobra t. l. ob pol 4. uri v dostilni pri Petku v prid lastni blagajni in šolski mladini s sledečim sporedom: 1. Pozdrav. 2. Poučni govor o kmetijstvu govori gosp. Jelovšek. 3. Srečolov. 4. Prosta zabava. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

(V Braslovčah) se snuje kmetijska zadruga. Zborovanje o osnovanju zadruga bode vodil g. Iv. Kač iz Žalca, na dan 15. t. m. ob pol 4. uri popoldne v prostorih g. Anton Plaskan-a v Braslovčah. Ker se ne bodo razpošiljala posebna vabila vabi, k mnogobrojni udeležbi najvljudneje osnovalni odbor.

(V Šmartnu na Paki) se je ustanovila kmetijska zadruga in Raiffeisenova posojilnica. Načelnikom zadruga je izvoljen g. Josip Krajnc, učitelj in posestnik; pri posojilnici pa g. Martin Pirtovšek, župan.

(Veselica pri Sv. Juriju ob Taboru.) Minolo nedeljo, dne 8. t. m. priredilo je „Pevsko društvo pri Sv. Juriju ob Taboru“ svojo prvo veselico. Vkljub kratkemu obstanku tega društva je bil prvi nastop prav časten. Dvorana, kjer se je vršila veselica, bila je prav okusno ozaljšana s slikami presvitlega cesarja, Slomškega, Bleiweisa itd. Nad vhodom pritrjen je bil v barvah lepo izdelan pozdrav. Zbralo se je ta dan v Št. Jurju precej občinstva iz Vranskega, Gomilske, iz domače občine itd. Pogrešali smo marsikaterega domačina. Vse pesmi so se pele prav lepo. Posebno so pa ugajale dr. Schwabova: „Slovenska mati me rodila“. (Noviteta.) Sattnerjeva „Na planine“ in pa narodne, harmonizovane in prirejene za koncert po Stanku Pirnatu. Vsa čast g. pevovodju nadučitelju Pečovniku, da je tako dobro izvežbal pevke in pevce. Igrala se je tudi igra „Oreh“, ki je provzročila obilo smeha in zanimanja. Odbor pevskega društva je sklenil to veselico prihodnjo nedeljo t. j. 15. t. m. ponoviti in sicer po zelo znižani vstopnini. Začetek bode takoj po popoldanski službi božji. Upati je, da pridejo takrat na veselico vsi, ki se zanimajo za lepo petje in ki se radi v prijetni družbi pošteno kratkočasijo. Na veselo svidenje!

(Lepo sadje.) V okraju Gornjigrad v Savinski dolini se nahaja veliko jabolk in sicer v Mozirju, Bočni in Kokarjah, kakor tudi drugod po nekaj, Vabljeni so torej kupci, kateri jih želé kupiti, da pridejo po nje. — Misli se, da bi se

jih dobilo kake tri vagone, mogoče, da tudi več sedaj bodo že obrane.

(Nova Štifta pri Gornjemgradu.) Dne 1. oktobra t. l. je sklenil naš vrli obč. zastop poslati prošnjo na c. kr. štaj. namestništvo za po-državljenje celjske mestne policije.

(Iz Sevnice.) Občinskim zdravnikom v Sevnici je bil enoglasno imenovan domačin gospod dr. Viktor Gregorič in je s 1. oktobrom t. l. nastopil to mesto ter ordinira vsak dan v isti hiši, kakor poprejšnji zdravnik Medic.

(V veseli družbi) nabral je g. Fr. Agrež v Pišecah 2 gld. 20 kr. in sicer 1 gld. za „Dijaško kuhinjo“ in 1 gld. 20 kr. za družbo sv. Cirila in Metoda. — Srčna zahvala!

(V Brežicah.) Brežiški okrajni zastop volil je danes drugokrat svoj odbor. Ko smo si bili Slovenci priborili okrajni zastop, napela je nemčrska stranka vse strune, da prepreči volitev odbora in da prepreči s tem tudi cesarjevo potrjenje novega načelnštva. Že več kot pred dvema mesecema priredil je novoizvoljeni zastop svojo prvo sejo, v kateri je v smislu postavnih določb odobril vse vladine volilne spise in listine po vzkliku in si izvolil novi odbor. Zoper to potopanje vložila je pa nasprotna stranka protest, češ, da se mora vsak uradni spis posebej konstatirati in posebej odobriti. Okrajno glavarstvo je sicer ta protest zavrglo, a štajarska namestnija je vendar ugodila dotičnemu prizivu ter zaukazala, da se morajo vsi vladni spisi posamezno pregledovati, posamezno odobriti, ter odbor še enkrat voliti. S tem ukazom je visoka c. kr. namestnija dala svojim lastnim organom sijajno nezaupnico, a dosegla je zaželjeni uspeh s tem, da je pripomogla staremu, nezakonitemu zastopu do tega, da je med tem časom še on volil okrajni šolski svet za 6 let. Iz tega je razvidno, da za nas v Gradcu pravice ni, in da je povsem opravičeno geslo štajarskih Slovencev „proč od Gradca“. — Razume se samo ob sebi, da je okrajni odbor danes istotako sestavljen, kakor pri prvi volitvi in sicer so izvoljeni: za načelnika: g. dr. Gvidon Srebre, za njega namestnika: g. Andrej Levak, za odbornike gg.: Jože Janežič, France Gerec in Miha Balon. Iz mestne skupine izvoljen je namesto prejšnjega odbornika, lekarnarja g. Schniderschitscha — tukajšnji krčmar Vincenc Grebenc — možicelj izvanredne prebrisanosti; brežiški purgarčki dosegli so tedaj tudi tu popolni uspeh. Častitamo!

(Iz Dobja pri Planini.) Dne 3. t. m. imeli so ob 8. uri zjutraj novinci vojaki pridigo, v koji je gospod župnik z jednatimi besedami razložil dolžnosti vojaškega stanu. Na to je bila slovesna sv. maša ter so vsi novinci tudi sprejeli sv. obhajilo.

(Nekaj smešnega iz Konjic.) Konjiški — Nemci so ponosni na svoje nemštvo. To po vsej pravici, toda škoda le, da ne znajo — nemški!! Sicer bi se ne bil napisal doli sledeči list, v katerem naznanja neki konjiški mesar, da on in pa konjiški podžupan, g. Simon Otschko, namerjata klati vsaki edno prasé. List se glasi: „Zwei Schweine — eine Herr Otschko — eine ich — werden geschlachtet. (Dve svinji — edna gospod Otschko, podžupan, edna jaz — se zakoljeti danes.) Original tega lista je na razpolago.

(Slovenjebistriški župan A. Stiger) je navidezno dolgo spal nekako politično spanje. Ko se je pred kakimi 17. leti prigodila občje znana krvava in v svojih nasledkih tako neznansko draga afera v Šmartnu na Pohorju, je postala štacuna Štiggerjeva neki čudno prazna. Dobri, prepričani Slovenci so se je ogibali, ker je v tistih letih A. Stiger tako grozno delal in agitiral zoper Slovence. Ko je torej štacuna postajala od dne do dne bolj prazna, je začelo nekaj grozno kruliti po vedno bolj praznih Štiggerjevih blagajnicah, kakor se drugače godi praznim želodcem. Kaj ne, g. Stiger, da Vas je to kruljenje navdalo s strahom? Ali se še veste spomniti, kaj ste na to rekli dvema veljavnima možema na cesti pred svojo štacuno in apotekarjevo hišo? Prišli ste k njima in vprašali: Zakaj pa ne pridite več k meni kupovat? Le pridite še k meni kupovat; jaz se ne bodem nikdar več mešal v politične stvari. Vprašamo Vas sedaj: Ali ste letos pozabili na to svoje slovesno zagotovilo, ko so se začele priprave za

volitve v okrajni zastop? Svetujemo Vam, da se kot značajan človek držite svojih besed, da Vam ne bo začelo zopet strašiti po Vaših blagajnah.

(**Neva železnica.**) Štefan pl. Daubachy v Zagrebu je dobil predkoncesijo za takozvano Sotla-železnico. Ista se nameruje graditi od Dobove pri Brežicah za Sotlo mimo Podčetrška do Sv. Križa pri Slatini ter bo imela zvezo z nameravano železnico Grobelno-Krapina. Od Slatine peljala bo čez Rogatec, Ptuj, Purkla, Fürstenfeld ter bo del zveze Dunaj-Aspang. Za to železnico se mnogo trudi naš poslanec vitez Berks, a če se zadeva posreči, pomagano bo znatno dosedaj najbolj zanemarjenim krajem Spod. Štajarske. Nameravana proga spojila bi vrh tega Spod. Štajarsko s Hrvati glede prometa in medsebojnega spoznavanja.

(**Umrli je v Ptuj**) knjigotržec in lastnik tiskarne Viljem Blanke.

(**Na ptujski gimnaziji**) je v šestih razredih 176 dijakov, dobri dve tretjini sta Slovencev, vendar pa je zavod na nemško-nacijonalni podlagi.

(**Hum pri Ormožu.**) Še ni mesec minol, kar je po blisku povzročil ogenj upepelil kmetu Mundu v Šalovcih vso stavbo, že je danes dne 10. t. m. zazvonil žalosten zvon, da nekje gori. Bilo je pri dobrem posestniku Francu Zadravcu na Humcu vse v ognju. Rešiti se ni veliko dalo, a od navzočih se je storilo, kar se je še storiti moglo. Kako je ogenj nastal, še ni določeno. Pomagajte nesrečnikom!

(**Vremenska postaja na Cvenu**) beleži v mesecu septembru: Povprečna toplina 14.4°C. Najvišja toplina dne 8. ob 2 h. p. m. 28.4°C. Najnižja toplina dne 26. ob 7 h. p. m. 6.2°C. Največ padavin dne 23. 42 mm. Vsota padavin 226.6 mm. Število dni s padavinami 13, z meglo 5, z nevihto 2. s točo 1. Povprečna oblačnost 5.3.

(**V mariborsko bogoslovje**) so sprejeti gg.: Fr. Domanjko od Sv. Križa pri Ljutomeru, Alojzij Goričnik od Sv. Kungote na Pohorju, Jož. Kaučič od Sv. Petra pri Radgoni, Anton Klemenčič od Sv. Trojice pri Mariboru, Valentin Koprivšek iz Št. Petra v Savinski dolini, Jožef Lasbacher od Negove, Janez Luskar od Sv. Vida na Planini, Fr. Močnik od Negove, Jan. Ogradi iz Gornjegagrada, Martin Petelinšek iz Loč, Sim. Petek od Sv. Marjete niže, Ptuja, Štefan Sagadin iz Spodnje Polskave, Ivan Skerbenc iz Podsrede, Fran Sremšek iz Gornjegagrada, Al. Zamuda od Sv. Križa pri Ljutomeru.

(**V Mariboru**) si nameravajo Slovenci ustanoviti dramatično šolo in godbeni klub.

(**Samomor.**) Dne 4. t. m. je peljal v Mariboru policaj nekega 21letnega Franca Tusch a čez most, da bi ga zaslišali zaradi neke tatvine. Sredi mosta pa skoči Tusch v Dravo ter se ni več prikazal iz vode. Trupla še niso dobili.

(**Načelnštvo „Zveze spodnještajarskih združenj“**) je imelo dne 9. t. m. v Mariboru v „Narodnem domu“ sejo, da se je odbornikom odkazal delokrog ter da se je poskrbelo vse potrebno za vkajžjenje. Načelnik „Zveze“ je g. Franč. Thaler, veleposestnik v Št. Ilju pri Mariboru, njegov namestnik g. dr. Rad. Pipuš, blagajnik Jož. Cerjak in tajnik Ant. Korošec, vsi trije v Mariboru. Da bo mogla „Zveza“ hitro začeti svoje delovanje, ko se izvrši registracija, prosimo rodoljube, da sedaj v obilnem številu pristopajo k novoustanovljeni „Zvezi“. Njen ud lahko postane vsak, ki je že ud kake zadruga, četudi samo kreditne in ki vpošlje 10 K. pristopnine ter vzame vsaj en delež a 30 K. Podpornik velevažne „Zveze“ postane lahko vsakdo.

(**V Gradcu.**) I. redno občno zborovanje akad. tehn. društva „Triglav“ v zimskem tečaju 1899/900 se vrši v soboto, dne 14. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu „zur Stadt Triest“, Jakomini trg. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občn. zбора. 2. Čitanje zapisnika bratsk. društ. „Slovenije“. 3. Poročilo odborovo. 4. Slučajnosti. Odbor.

Druge slovenske novice.

(**Osebnosti.**) Za zdravnika v Zagorje pride g. dr. Tomo Zarnik, dosedanjí sekundarni zdravnik v ljubljanski bolnišnici. Okrožni zdravnik v Krškem, g. dr. Geiger se je preselil stalno v Ljubljano.

(**Imenovanje.**) Kancelijski pomočniki Baltazar Bebler, Jos. Mohorčič in Fr. Urbančič so imenovani kancelistom, in sicer prvi za Idrijo, drugi za Kozje in tretji za Žužemperk.

(**Ljubljanske novice.**) V Ljubljani se vrši tekoči mesec osnovni shod nove slovenske zavarovalnice za Kranjsko, Štajarsko, Koroško in Primorsko. Taka zavarovalnica je bila že nujno potrebna. Narodno gospodarska organizacija na Kranjskem vse prepočasi napreduje. Slovenski denar v slovenske domače zavode! Potem bo tudi dobiček doma ostal! — Potres še zdaj ne miruje po Kranjskem, tuji se dežele in Ljubljane ogibljejo, a kdo je kriv? Razupito mesto. — Dne 26. t. m. bo v „Nar. domu“ občni zbor c. kr. kmetijske družbe. — Letina se je na Kranjskem letos srednje obnesla. — Lovci se tudi ne hvalijo preveč; zajcev in jerebic je dokaj, druge divjačine manjka. — Ruskega jezika se uči zdaj v Ljubljani nad 150 oseb; poučuje istega dr. L. Jenko. — Električna železnica se baje ne bode še gradila prihodnje leto. — Zoper samoslovenske ulične table so Nemci pri vladi in dež. odboru vložili protest. Baron Hein jim hoče baje ustreci.

(**Stavka knjigovozcev.**) Ljubljanski knjigovozki pomočniki so izročili svojim delodajalcem memorandum za preuredbo časa in plače; ako se jih ne usliši, ustavijo s 23. oktobrom delo.

(**Poziv.**) „Slovenska krščansko-socialna zveza“ dobiva od mnogih strani pozive po dobrih gledaliških igrar, primernih našemu ljudstvu. „Zveza“ ima nekaj takih iger pripravljenih in bi jih izdala v posameznih cenениh snopičih, ako se oglasi potrebno število naročnikov. Opozarjamo na ta poziv sosebno društva na deželi, ki naj se v prvi vrsti zapišejo med naročnike. Zadošča naznanilo na dopisnici. Ako se do 1. novembra oglasi zadostno število naročnikov, izide okolu 15. novembra 1. snopič. Naznanila naj se pošiljajo odboru „Slovenske krščansko-socialne zveze“ v Ljubljani. Najboljše bi bilo, da društva naroče toliko iztisov posameznih iger, kolikor je v igri ulog.

(**Samo „hier“ dovoljen!**) Pri kontrolnih shodih se zahteva letos vsled nove odredbe vojnega ministerstva celó pri kranjskih dež. bramborcih, da se oglašajo s „hier“. V Ljubljani so zaprli nekega rezervista dva dni, a trgovec K. Pupis v Logatcu je dobil celo pet dni zapora, ker se je oglasil slovenski „tukaj“!

(**Mlekarsko zadrugo**) so ustanovili v Zatorju ob Savi.

(**Obesil se je**) v Dolnji Poljani pri Budanjah 66letni posestnik Franc Žgavc.

(**V Pivko je padel**) pred izlivom v Postojnsko jamo devetletni Štefan Vadnov in Vel. otoka ter utonil.

(**Vlak je povozil**) v noči 5. t. m. na progi Št. Peter-Reka železniškega čuvaja Franca Mrharja.

(**Značilen opomin!**) Beljaško nemštvo se po svojem prusofilstvu in bismarckovanju ne razločuje mnogo od našega Celja. Ko se je za cesarjevega bivanja na Koroškem prišel župan v Beljaku z obč. odborom cesarju poklonit, rekel mu je cesar pomenljivo: „Ne pozabite, da ste Avstrijci!“ Zelo značilna in — potrebna opazka!

(**Lepo darilo.**) Plemeniti slovenski rodoljub g. Fran Kalister v Trstu je daroval dijaškemu podpornemu društvu hrvaške gimnazije v Pazinu 2000 glđ. Ta veledušni dar bo povzdignil hrvaško-slovensko vzajemnost.

(**Višjesodni predsednik v Trstu**) baje postane namesto ministrom imenovanega dr. Kindingerja naš „slovenski ljubljeneč“ dr. Gertscher. Primorske Slovence pomilujemo na tej „pridobitvi“, kajti mi celjski Slovenci jim lahko povemo, kaj je dr. Gertscher za slovensko enakopravnost.

(**Razpor v tržaškem magistratu**) Nedavno so imeli tržaški mestni očetje pristno „parlamentarno“ sejo: stekli so se med seboj. Vzrok je bil ta-le: Imenovati je bilo treba novega ravnatelja magistratnih uradov. Župan je že imel za to mesto svojega ljubljence dr. Artico, ki je bil tudi z večino glasov izvoljen. Vsled tega je odložilo svoje mandate 10 odbornikov, med njimi tudi oba županska podpredsednika dr. Luz in Benussi.

(**Tržaško nasilstvo pogorelo.**) Tržaški mestni zastop se je pritožil na državno sodišče zaradi prepovedi, uvekovečiti dan protestnega shoda zoper hrvaški gimnazij v Pazinu, kakor tudi zoper razveljavljenje sklepa, da slovenski zastopnik vitez Nabergoj ne sme imeti mandata v mestnem zastopu. Obe pritožbi je državno sodišče razveljavilo.

(**Na c. kr. pripravnici za srednje šole v Gorici**) poučuje g. Orešec Fr., suplent na ondot. gimnaziji. Znano je, da je bil predlagan od deželnega šolskega sveta za to službo koroški nacionalec Moro. Proti njegovemu imenovanju se je storilo od slovenske strani primernih korakov. Doseglo se je torej, da v Gorico ni prišel zloglasni Moro.

(**Stoglav in Hektor.**) „Novi List“ piše: Odvetnik v Voloski dr. Hektor Constantini je nedavno temu dobil od tržaškega prizivnega sodišča pismo, na katerem mesto imena „Hektor“ stoji Stoglav. Italijani so bili vsled tega užaljeni in so tožili predsednika prizivnega sodišča v Trstu, dr. Kindingerja — na pravosodno ministertvo. Toda joj smole! Dr. Kindinger je postal med tem sam pravosodni minister in tako se bode imel zagovarjati in razsojevati — sam proti sebi radi „stoglavega Hektorja“.

(**V Senju v Dalmaciji**) so otvorili novo tobačno tovarno, v kateri bo imelo posla 700 ljudi.

(**Novo zdravilo zoper trganje v udih (protin).**) Znani urednik „Kneipp-Blätter“, naš rojak g. J. Okić v Würshofenu, je iznašel sigurno delujoče sredstvo zoper protin in revmatizem. Mnogobrojna spričevala in priznanja potrjujejo njegovo trditev popolnoma.

Druge avstrijske novice.

(**Državni odbor**) je sklican na dan 18. t. m. Lastnoročno cesarjevo pismo, ki obvešča ministerskega predsednika grofa Claryja o tem, na znanja tudi zaključenje 15. zasedanja ter se otvori z novim zasedanjem 16. vrsta. Vsled tega se izvoli pri nastopu tudi novo predsedništvo državnega zbora. Najbrže zmagajo tudi tukaj Nemci ter odrinejo dr. Fuchsa in dr. Ferjančič-a. Osobito poslednji bo gotovo žrtva nemške nenanasitnosti in nesramnega ovaduštva iz naših domačih vrst.

(**Gosposka zbornica**) se otvori istočasno z državnim zborom. Udeležili se bodo že tudi novo imenovani člani. Z grofom Hohenwartom je izgubila desnica gosposke zbornice svojega načelnika ter si izvoli ali grofa Schönborna ali pa kneza Alfreda Liechtensteina.

(**K pogovoru z ministerskim predsednikom**) je bilo zadnje dni razun vplivnih državnih poslancev poklicanih še nekaj drugih političnih veljakov, med temi tudi dež. poslanec in namestnik dež. glavarja g. dr. Serbec iz Celja.

(**Nadvojvodinja Štefanija se zopet omoži.**) Razširila se je vest, da se nameruje vdova Štefanija poročiti z grofom Lonyay-jem, vojaškim atašejem v Londonu. Zaradi tega se odpove vsem prestolnim pravicam ter se zadovolji z letno apanažo 100.000 glđ.

(**Češki zaupni shod**) se je vršil v Pragi dne 8. t. m. Udeležilo se ga je 354 zaupnikov. V sprejetih resolucijah se je sklenilo: 1. sklep poslancev, da nastopijo proti vladi pot opozicije, se odobri ter se naroči poslancem naj z ozirom na parlamentarni položaj označijo način in obseg te opozicije. 2. Poslancem se naroči, naj skrbe, da bo desnica dejanski oponirala vladi. 3. Izvrševalnemu odboru se naroči, da organizuje opozicijo. 4. Izreče se za skupno postopanje vseh čeških strank. — Sedaj so začeli tudi Nemci verovati v resnost slovanske opozicije.

(**„Podjetni“ Italijani.**) V Zadru so imeli pretečeni teden italijanski visokošolci sestanek, pri katerem so sklenili zahtevati, da se italijanski vseučiliščni stolici premestite iz Gradca in Insbrucka v Trst. Dokler se pa to ne zgodi, mora se priznati diplomam, pridobljenim na vseučiliščih v Italiji, popolna veljavnost v Avstriji. Nimajo baš slabega okusa neodrešeni sinovi Italije!

(**Hrvaška tehnika v Zagrebu**) je že skoraj popolnoma zagotovljena stvar, tako, da se bo ista otvorila že s prihodnim šolskim letom. V

to svrhu se priredijo primerni prostori v ednem delu petrinjske vojašnice. Ker je upati, da se ta zavod uredi na podlagi, da ga bodo zamogli tudi Slovenci obiskovati, veselimo se nove jugoslovske pridobitve podvojeno.

(Ogrska zbornica) Vlada je predložila zbornici proračun za leto 1900, ki izkazuje 948,937.257 K. rednih stroškov, 991,724.642 K. rednih dohodkov, 103,744.564 K. izrednih stroškov in 62,788.762 K. izrednih dohodkov, torej prebitka 1,831.583 K. Za investicije je v proračunu 20 milijonov kron.

(Narodno žalovanje na Ogrskem) dne 6. t. m. je bilo vsestransko. Zelo obsežne svečanosti so se priredile v Aradu ob spomeniku usmrčenih 13 generalov. Največje ovacije so se skazale honvedskim veteranom iz leta 1848, ki so prišli v onodobnih uniformah. Edino še živeči vdovi umorjenega generala Damianicza (Slovani) se je odposlala naslednja depeša: „Vesoljni narod se vam odkriva ter poljublja roko, katero ste svoječasnno podali junaku ter mu jo obvarovali v zvestobi.“

Ogled po širnem svetu.

(Brezpomemben jubilej.) Dne 8. t. m. je preteklo 20 let, odkar je skoval Bismarck nemško-avstrijsko zvezo. Namen je bil Bismarcku pri tem, odvrniti Avstrijo od mogočne Rusije, a sam pa je Nemčijo zvezal tudi z Rusijo. Nemško-avstrijska zveza je tedaj od početka neodkritosrčna in Slovanom nad vse sovražna spletko, katera ni prinesla Avstriji prav nobenih koristi, zaradi katere zveze pa vendar uživa nemški cesar Viljem pri nas vso avtoriteto Veličanstva, tako, da je nevarno pisati o njegovem maščevanju, kakor smo mi to nedavno skusili.

(V Srbiji) se pojavlja po zadnjih krutih činih nečloveškega Milana že celó med vojaštvom nezadovoljnost. Na povelje vojnega ministra morajo polkovniki svoje moštvo posebno navduševati za kralja in Milana. Radikalci so le na videz potihnili, ker se jim je izneveril načelnik Pašić, ki je upognil svoja kolena pred Milanom, samo da mu daruje življenje. Vendar pa se še zna Milan dovolj prepričati, da s pastirjem ni uničil tudi — črede.

(V Bolgariji) je odstopilo celo ministerstvo.

(Ponižana Španka!) V Havani, kjer je gospodovala še pred ednim letom Španka, hotel je nedavno ob neki slovesni priliki ondotni španski konzul razobesiti na svojem poslopju špansko zastavo. Proti temu pa se je špancev sovražna množica tako hrupno zoperstavila, da se je morala zastava umakniti.

(Vojna med Angleško in Transvaalom) je napočila. Južnoafričanska republika je odposlala 10. t. m. Angleški ultimatum, v katerem se predpisuje, koliko armade bi le smela ista imeti v svojih lastnih kolonijah. Ta zahteva je Angleže tako razkačila, da je angleška vlada izrekla Transvaalu samo obžalovanje zaradi tega koraka ter pristavila, da nima začasno ničesar več povedati Krügerju, predsedniku Transvaala. S tem je vojna že napovedana. Obe bojni sili trčite že morda te dni kje skupaj. Boeri imajo baje okoli 130.000 dobro oboroženih in na vsa krajevna in telesna pomanjkanja privajenih mož. Vojna bo vsekakor dolgotrajna ter se za more celó izteči Boercem ugodno.

Dopisi.

Iz Petrovč. Dan 1. oktobra t. l. je bil za Petrovče in vso okolico velepomemben. Ustanovilo se je tukaj namreč prepotrebno bralno in kmetijsko društvo „Gospodar“ in je imelo takrat svoj prvi občni zbor. Zbralo se je lepo število petrovških občanov, kateri so z obilno udeležbo pokazali, da jim je mar za napredek kmetijstva in slavo naše mile domovine. Počastili so to prvo zborovanje društva „Gospodar“ tudi mnogi odlični gostje iz Celja, Žalca, Griž, Gotovelj in še od drugih krajev, ki so s svojim prijateljskim pohodom izrazili priznanje in veliko veselje, da se je v imenitni, slavnoznani petrovški občini, kjer je bilo društveno življenje dosihmal še tako malo razvito, osnovalo društvo, katero ima namen, bistriti um in pomagati propadajočemu kmetijstvu do boljšega blagostanja.

Da so bralna in kmetijska društva res potrebna in koristna, nas je pri tem zborovanju g. dr. Karlovšek iz Celja v prav lepem govoru poučil z mnogimi dokazi iz vsakdanjega življenja in zgodovine. Organizator kmetijstva in kmetijskih zadrug, g. Ivan Kač pa nas je poučeval o pomenu in veliki koristi kmetijskih zadrug, katere se sedaj na Spodnjem Štajarskem in vsem Slovenskem tako lepo razvijajo.

Obadva govornika je ljudstvo pazljivo poslušalo, in da sta govorila stvarno in slušateljem iz srca, bilo je dokaz burno odobravanje in „živio“-klici. Oglasil se je k besedi tudi učitelj g. Žmavo, ki je ravnokar došel iz višje kmetijske šole ter z veseljem pozdravljal ustanovitev novega društva, v nemal nas k vztrajnosti in priporočal, da si društvo takoj ustanovi tudi uzorni društveni vrt. Ko so se potem tudi še razložila društvena pravila, vpisalo se je takoj 28 udov in med temi prvi trije ustanovniki, ki so vplačali po 30 kron in sicer: g. Ivan Kač, g. Fr. E. Fridrich in tretji vpisan „neimenovan“. Živeli prvi društveni ustanovniki! — Pohvalno je tudi omeniti g. Jakoba Kovač, ki je poleg navadne vpisnine takoj v društvene namene daroval 10 kron. Živel!

Po vpisovanju udov volil se je takoj novi društveni odbor in so bili z vzklikom izvoljeni sledeči gospodje: Anton Koren, posestnik in župan, predsednikom; Fr. E. Fridrich, veleposetnik v Mirasanu, njega namestnikom; Jakob Cinglak, kaplan, blagajnikom; Tone Goršek iz Gotovelj, tajnikom; Franc Jarh, organist v Petrovčah, knjižničarjem in Franc Piliš, iz Levca nadzornikom društvenega orodja in strojev. V odboru so moči, ki imajo glavne zasluge za ustanovitev društva in so nam najgotovejši porok, da bodo tudi skrbeli za njega razvitek.

Da smo pa imeli pri zborovanju tudi zabavo, zato pa je kaj lepo skrbel petrovški mešani zbor združen z gotoveljskimi pevci in moški zbor, gotoveljskih fantov, katerim se na tem mestu za njih prijaznost izreka srčna hvala! — Po trikratnem gromovitem „živio“-klicu na sv. očeta papeža in Nj. Vel. cesarja končal se je oficijelni del zborovanja, potem pa se je razvila prav prijetna prosta zabava. Slišalo se je od vseh strani lepo petje, govori in napitnice še pozno v noč.

Posebno pa ne smem kot vestni poročevalec pohvalno omeniti zgledega obnašanja vrlih slovenskih fantov iz Petrovč, Arjevasi, Dobriševasi in drugod, ki so se zborovanja v obilnem številu vdeležili in mnogi tudi takoj k društvu pristotili. Da bodo pa vrli naši fantje še večje veselje imeli in se še rajši novega društva oklenili, sklenili smo napraviti veliki pevski zbor, h kateremu se vsi fantje iz vseh okoliških vasi že sedaj vabijo

Gromi pesem glasna
Dvigaj nam srce!

— Živeli torej in na svidenje vrli slovenski fantje!

Pogrešali pa smo pri zborovanju tudi nekatere, katerih bi v tako važnih prilikah v domači občini ne smelo manjkati in ne moremo vrjeti, da bi bili vsi ti opravičeno zadržani. Komur je torej mar za napredek ljudstva, ugled kraja in slavo domovine, podpiraj enaka društva ali vsaj ne bodi njih nasprotnik! Naprej!

Tone Gotoveljski.

Iz Trbovelj. Očitane v zadnji številki cenj. Vaše „Domovine“, da se je udeležilo i trb. gasilno društvo „Feuerwehrtaga“ in z njim zvezanih nesramnih nemških demonstracij, je po vsej pravici razburilo vse Trbovlje. Saj je pa tudi prehud poper, če se imenuje naš eminentno naroden kraj „nemčursko gnezdo“, da trpi vsa naša dolina na narodnem ugledu radi borega „exhauptmana“ ali znanega heil-učitelja F., človeka, ki prav za prav ne zasluži, da bi se o njem govorilo. — Znano je, kako rujejo Nemci in renegati proti slov. življu na Spod. Štírskem; kjer so v večini, tam nas tiranizujejo, pobijajo; kjer so v manjšini, skušajo v svoji neznačajnosti nam s svojo lokavostjo škodovati. V naši dolini seveda ni govora o kakem nemškem gospodstvu; zato pa skušajo naši Posilinemci, ki se urinejo s svojim klečeplazstvom v naše vrste, z lokavostjo škodovati naši stvari. In tako je tudi naš heil učitelj vedno deloval. V obraz se ne upa reči Slovincu žal besede, z odkritim vezirjem in

navajen nastopati; v veselih družbah, katerim se kaj rad prikloplja z jako nevarnim namenom, da se napije na tuje stroške, se da napraviti iz njega cel narodnjak, ali vsaj internacionalen, Slovincem naklonjen mož. Če pa zaplava med „heilbrüderje“ v Vitanje ali Celje, se pa nakrat čuje o njegovem nemškem junaštvu in „Domovina“ ima priliko poročati „o heil učitelju, ki je skoraj pete zgubil“. Tudi kot stotnik našemu gasilnemu društvu se je vedno tako značajno vedel in mnogokrat tudi dokazal, kako visok pojem mu je častna beseda. Kar je pa sedaj napravil, to presega že vse meje; in zadnji čas je bil, da se mu je dala zaslužena brca. — Pri zadnjem zborovanju gasilnega društva poročalo se je med drugim tudi, da je povabljen naše društvo na „Feuerwehrtag“ v Celje. A odbor je enoglasno sklenil, da se naše društvo z ozirom na tolovajske napade celjskih Nemcev in renegatov na Čehe in Slovence istega ne sme na noben način udeležiti. Kukavi stotnik se je pa, ne oziraje se na odborov sklep, odpeljal nas v Celje zastopat. Take podlosti je zmožen le kak Posilinemec! Povdarjati se mora na tem mestu, da je bil edini heil učitelj iz Trbovelj v Celju in da ni bilo niti ednega drugega trb. ognjegasca na „Feuerwertagu“; zato je ni istinito poročilo cenj. „Domovine“, da so prišli trbov. ognjegasci v „Narodni dom“.

Ko se je značajni naš heil učitelj v ponedeljek popoldne zgrevan, pobit na duši in telesu domov pripeljal, je bila ravno gasilna vaja. Nihče se ni ozrl za našim uzor-stotnikom, le nekaj pereat-klicev naznanjalo mu je bližajočo se hučo uro. Vkljub temu jako resnemu opominu je v heil-učitelju le zmagala žejna stran, da je prišel „k sodčkoma“. Da bi ne bil tega nikdar storil! Razun nezaupnice, katero mu je dala trb. gasilno društvo, je moral še marsikaj grenkega molče požreti. Slišal jih je, da si bo še nekaj dni prepeval: „Blagor mu — —!“ No, „hauptmana“ Falka ni več! To pa ni edina pridobitev. S svojim značajnim nastopom je heil učitelj mnogo pospešil sedaj gotovo stvar, da se priklopi naše gasilno društvo slovenski „Zvezi“, da se vpelje slovensko poveljevanje, da se spremeni „Gut heil“ v „Na pomoč“!

Radinci. (Čuden zdravnik). Kako ljubijo naši Nemci in nemškutarji naše slovensko ljudstvo in kako so pripravljene, mu vsak čas pomagati, kaže zopet nastopen slučaj. Pred kratkim je neki tukajšnji kmetič zbolela edina hčerka. Skrbna mati pošlje zjutraj po distriktnega zdravnika, g. dr. Vikt. v. Rogner-Gusenthal, kateri pa odgovori, da naj pridejo popoldne po njega, ker ima predpoldne opravke v Radgoni. Popoldne pošlje mati zopet po zdravnika, a on odpravi posla jezno, češ, na večer ne gre več nikamur. Akoravno je imel g. zdravnik samo pet minut do dotične bolnice, vendar bi morala reva brez zdravniške pomoči umreti, ko bi ne prihitel pozno v noč tri uri oddaljen gosp. Lebar od Sv. Križa ter stem svojim činom osramotil svojega nemškega tovariša, ki tako spolnuje svojo dolžnost. Ali je res g. dr. Rogner že našega ljudstva sit? Tedaj bi mu pač svetovali, naj pobere šila in kopita in se poda k svojim bratcem v „rajh“ želoda brat; prepričan naj bo, da se ne bode za njim nikdo jokal. — Kaj poreče naš „prerok“ k temu slavnemu(?) činu svojega političnega prijatelja, ki ima tudi okrajno plačo, to nam še ni znano. A to upamo, da bode vsaj slavno županstvo v Radincih storilo potrebne korake, da se temu slovenožrcu rogovi nekoliko odbijejo, in se prebivalstvo enake škode obvaruje.

Naše narodne zdravnike pa opozarjamo na to, da ni v Radgoni in Gornji Radgoni slovenskega zdravnika, katerega bi ljudstvo radostno sprejelo. Slovenski zdravnik v Gornji Radgoni bil bi v veliko korist našemu ljudstvu, in bi nas privedel eden korak bliže izpolnitvi našega klica: „Proč od Radgone!“ —šak.

Narodno-gospodarske novice.

Strnišna detelja in nje oskrbovanje.

Rudeča (pri nas t. zv. črna) detelja je kakor znano nadomestilo sena; važna za našega kmeta tembolj, ker je pri nas umno urejenih travnikov

Pomočnik

intelligenten, hiter in dober prodajalec
se sprejme takoj pri

PETER KOSTIČU, CELJE

trgovina z galanterijskim in dr. blagom.

(309) 1 Istotam se sprejme tudi

trgovski učenec.

Ženitbena ponudba.

Posestnik na deželi blizu farne cerkve, vdorec, star 40 let, brez otrok, čedne postave in poštenega obnašaja se želi poročiti z žensko blizu njegove starosti, katera bi imela nekaj premoženja, znala kmečka dela in gospodinjstvo. Oglasila je postati na upravnishstvo „Domovine“.

(317) 1

Splošno kreditno društvo v Ljubljani.

Vplačani zadružni deleži gl. 45.080. — Promet od 1. oktobra 1898 do 1. oktobra 1899 gl. 2.058.685 94. — Skupna aktiva gl. 302.643 53.

Sprejema: hranilne vloge po 4 1/2 %, vloge na tekoči račun po 3 1/2 % od dneva vložitve do dneva vzdige.

Izposoja se na menice in na personalni kredit proti obrestim po 5 % do 6 %, brez kakih stroškov.

Urađuje se vsaki dan ob navadnih uradnih urah: Dvorski trg štev. 3.

(315) 6-1

Hotel Liebold

Dragotin Doljan v Zagrebu.

Popolno renoviran hotel. — Krasne prostorne sobe. — Največji komfort. — Voz omnibus pri vsakem vlakcu. — Cene primerno nizke. — Pristna hrvatska in inozemska vina. — Prava, okusna hrvatska kuhinja.

Rojakom Slovencem priporočam se za mnogobrojni obisk. Vsakdo, ki je obiskal moj hotel, bil je zadovoljen.

Z velespoštovanjem

Dragotin Doljan, hotelir.

(284) 10-5

Svoji k svojim!

Rafael Salmič

— urar v Celji —

v „Narodnem domu“

priporoča svojo veliko zalogo zlatih, tula-, srebrnih in nikelnastih žepnih ur za dame in gospode. — Zaloga optičnih predmetov.

Velika izbira stenskih ur, budilk in ur z nihalom, najnovejše in najboljše, kakor tudi špeciialitete vsake vrste po najnižjih konkurenčnih cenah.

Istotako priporoča najraznovrstnejša, za vsako priliko jako primerna darila v zlatu in srebru, kakor: verižice, uhane, prstane, zapestnice itd. itd.

Vsa popravila izvršujejo se dobro in ceno. — Postrežba točna.

(305) 3-2 Naznanilo.

Vljudno naznanjam, da sem se povrnil od vojaške službe iz Prage in da se bom sedaj poleg splošnega zdravilstva pečal tudi s celo zobozdravniško tehniko.

Ljubno, dne 3. oktobra 1899.

Dr. Anton Vilimek
okrožni zdravnik na Ljubnem

Morie Rauch

steklar v Celju, Rotovška ulica št. 4.

Priporoča sl. občinstvu steklene črke v raznovrstnih barvah, kakor: črne, bele, emajlirane, zlate in srebrne, jako pripravne za napisne pri tverdkah in reklamah; prav lepe in cene. — Gostilnam posebne izjemne cene pri vrčih, steklenicah, kupicah, krožnikih, skledah itd. iz porcelana ali kamenine. Prevzame vsakovrstna

steklarska dela, kakor: šipe pri hišnih in cerkvenih oknih, strehah itd. po neverjetno nizkih cenah. Razpošilja steklo, porcelan, ogledala, podobne, svetilnice itd. kakor tudi olnate barve za takojšnje rabo, ki se brzo posuše.

Na razpolago ima tudi najlepši blesteči povlak, brunolin in vse vrste lakov. Prosim, da se prepričate z naklonjenim mi obiskom

(306) 6-2

M. Rauch.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1798“ Gradec, poste restante. (155)

Stenograf,

jurist, vrlo izurjen v slovenski in nemški stenografiji išče primerne službe. — Naslov pove iz prijaznosti upr. „Domovine“ v Celju.

(314) 1

Svoji k svojim!

Anton Kolenc

trgovec v Celju

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno barvo obdrže, po najvišjih cenah. Kakor: bezgovo gobo, kamilice, tisočrože, malisno štupo, lipovo cvetje, sploh vse rastline, cvetke in koreninice; tudi kupim vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Ob času vsako sadje, vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, češnje, hruške, itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjam, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

Kupujem zgodnji kakor tudi pozni hmelj.

„Kmetijska zadruga v Žalcu“ naznanja vsem onim kmetovalcem, kateri še niso njeni udje, da se dobi umetni gnoj, kompost in tomaževa žlindra, kakor živinska sol, pri Antonu Kolencu, trgovcu v „Narod. domu“ v Celju, kamor se obrnejo naj neudi zadruga.

„Kmetijska zadruga za Spodnještajersko“ vknjiž. zadruga z omejenim poroštvom v Žalcu.

Oelzova kava

je vsak dan bolj priljubljena ker napravi zdravo, slastno in tečno, užitno in hranilno.

Rdeči zavoji z belim trakom.